

der således ikke indgives fornyet ansøgning om fri proces til den myndighed, som efter forslaget § 254, stk. 4 og 5, har kompetencen. Appelleres sagen derimod af den part, der har fri proces, må denne på ny søge om fri proces til appelbehandlingen. Dette gælder også, selv om det er modparten, der har appelleret, men hvor den part, der har fået fri proces, under ankesagen ønsker at opretholde en påstand, som parten ikke i den foregående instans fik fuldt medhold i. Dette indebærer, at en part, der har fri proces til f.eks. at kræve en erstatning på 100.000 kr., men i den pågældende instans alene har fået medhold for 50.000 kr., må indgive fornyet ansøgning om fri proces, hvis parten ønsker at opretholde påstanden på 100.000 kr. under en ankesag, der er iværksat af modparten. Hvorvidt ansøgningen herom skal indgives til rigsombudsmanden eller justitsministeren, afhænger af, hvor appelbehandlingen foregår, jf. herved forslaget § 254, stk. 4 og 5.

Stk. 6 fastslår, at virkningerne af fri proces ikke opører ved en parts død.

Efter *stk. 7* kan en bevilling til fri proces tilbagekaldes, når de forudsætninger, hvorunder den er meddelt, viser sig ikke at være til stede eller at være bortfaldet. Sker dette, ophører virkningerne af fri proces. Bestemmelsen suppleres af reglen i forslaget § 259, hvorefter retten, når partens forhold og omstændigheder i øvrigt taler derfor, kan pålægge denne helt eller delvis at erstatte det offentlige udgifter ved den fri proces i det omfang, udgifterne ikke pålægges modparten. Forskellen på de to bestemmelser er bl.a., at alle virkninger af den fri proces ophører ved tilbagekaldelse efter forslaget § 257, stk. 7, hvilket ikke er tilfældet efter bestemmelsen i forslaget § 259. Endvidere er anvendelsesområdet for bestemmelsen i forslaget § 259 bredere end efter forslaget § 257, stk. 7, jf. herved bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 258

Bestemmelsen regulerer spørgsmålet om modpartens betaling af sagsomkostninger i de tilfælde, hvor der er meddelt fri proces. Det foreskrives herom, at modparten skal betale sagsomkostninger, som om parten ikke havde fri proces. Beløbet tilfalder det offentlige til (eventuel delvis) dækning af den fri proces. Har den part, der har fri proces, selv afholdt udgifter i anledning af sagen, fordeler retten beløbet mellem det offentlige og parten.

Til § 259

Bestemmelsen giver adgang til, at retten, når partens forhold og omstændigheder i øvrigt taler for det,

kan pålægge en part, der har fri proces, helt eller delvis at erstatte det offentlige udgifterne ved den fri proces i det omfang, udgifterne ikke pålægges modparten. Bestemmelsen suppleres af reglen i forslaget § 257, stk. 7, hvorefter en bevilling til fri proces kan tilbagekaldes, når de forudsætninger, hvorunder den er meddelt, viser sig ikke at være til stede eller at være bortfaldet.

Bestemmelsen tager sigte på alle tilfælde, hvor det som følge af partens forhold ikke kan anses som rimeligt, at det offentlige skal betale de af den fri proces omfattede omkostninger. Dette kan bl.a. være tilfældet, hvor parten taber sagen på grund af omstændigheder, som parten kunne og burde have oplyst om allerede under behandlingen af ansøgningen om fri proces. Foruden tilfælde, hvor parten har opnået fri proces ved at afgive mangelfulde eller urigtige oplysninger, omfatter bestemmelsen også situationer, hvor de forudsætninger, hvorunder fri proces må antages at være meddelt, senere er bristet på grund af forhold, som parten snarere end det offentlige bør bære risikoen for. Reglen vil endvidere kunne anvendes i de formentlig ret sjældne tilfælde, hvor sagen medfører en væsentlig økonomisk fordel for parten, men hvor den tabende modpart af særlige grunde ikke kan pålægges at betale sagens fulde omkostninger.

Til § 260

Bestemmelsen regulerer en række forhold vedrørende beskikkelsen af rettergangsfuldmægtig under fri proces.

I *stk. 1* tages der stilling til spørgsmålet om, hvem der foretager beskikkelsen. Herom bestemmes det, at beskikkelsen foretages af den ret, hvor sagen anlægges, og i ankesager af den overordnede ret. Det følger heraf, at en beskikkelse meddelt i en tidligere instans ikke automatisk omfatter ankebehandling af sagen ved en overordnet ret, selv om virkningerne af den fri proces i øvrigt måtte udstrække sig hertil. Der er dog ikke noget til hinder for, at en rettergangsfuldmægtig, som tidligere har været beskikket i sagen, kan beskikkes også af den overordnede ret, hvis den pågældende er mødeberettiget.

Stk. 2 fastslår, hvilke personer der kan beskikkes som rettergangsfuldmægtig i forbindelse med fri proces. Dette kan i henhold til *1. pkt.* advokater, der er antaget under den foreslåede beneficieordning. For sådanne advokater vil der efter forslaget også gælde en pligt til at lade sig beskikke. Af *2. pkt.* fremgår det videre, at advokater, der ikke er antaget under beneficieordningen, og jurister, der ikke er advokater, også kan beskikkes, hvis det findes forsvarligt, og den pågæl-